

TER BESLISSING

Aan Minister van Werk en Participatie

nota

Nota bij nader rapport wetsvoorstel verbetering
kinderopvangtoeslagDatum
12 februari 2026Onze referentie
2026-Opgesteld door
Bijlage(n)
8**Aanleiding**

- Met het wetsvoorstel verbetering kinderopvangtoeslag worden enkele wijzigingen in de Wet kinderopvang (Wko) gedaan. Daarmee worden de volgende verbeteringen binnen de kinderopvangtoeslag (KOT) doorgevoerd:
 1. promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding krijgen in alle gevallen recht op KOT;
 2. verduidelijking in de Wko dat alle verplichte onderdelen van de leerroutes binnen de Wet inburgering 2021 recht geven op KOT;
 3. verduidelijking over welke voorwaarden er gelden voor de beschikbaarheid en opening van de opvang voor het recht op KOT;
 4. aanpassing van de formulering voor de vaste voet in de Wko zodat duidelijk naar voren komt dat alle ouders met het recht op KOT een vergoedingspercentage van hoger dan 33,3% kunnen ontvangen.
- De Afdeling advisering van de RvS heeft op 11 februari 2026 advies uitgebracht op het wetsvoorstel. De RvS had geen opmerkingen bij het voorstel en adviseert het voorstel bij de TK in te dienen (dictum a).

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met verzending van het wetsvoorstel, inclusief aangepaste memorie van toelichting en het nader rapport, via het Kabinet van de Koning aan de Tweede Kamer.
- U wordt verzocht daartoe het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de beslisnota's die openbaar gemaakt zullen worden zodra het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

Kernpunten

- Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw financieringsstelsel voor kinderopvang, om een eenvoudiger systeem voor ouders te creëren. Dit ontslaat ons echter niet van de plicht om in de tussentijd te blijven werken aan verbeteringen binnen het huidige systeem. Dat is een belangrijke les vanuit de kinderopvangtoeslagaffaire. Met dit wetsvoorstel wordt daarom een nieuwe stap gezet om de KOT binnen het huidige stelsel te verbeteren. Alle verbeteringen uit dit wetsvoorstel kunnen worden meegenomen bij de overgang naar een nieuw financieringsstelsel. Er is dus sprake van structurele verbeteringen.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nota bij nader rapport wetsvoorstel verbetering kinderopvangtoeslag

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 10-3-2026 10:33:44
MWP akkoord 10/3

 Nummer: 2 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

- De kosten voor de verbeteringen zijn geraamd op € 4,4 miljoen structureel. De dekking hiervoor is reeds geregeld via het Besluit kinderopvangtoeslag 2025.
- Dienst Toeslagen en DUO hebben een uitvoeringstoets gedaan op het wetsvoorstel. Daar zijn geen bijzonderheden uit gekomen. Tijdens de internetconsultatie zijn slechts 12 reacties ingediend. Die waren overwegend positief. Ook de ATR adviseert positief met oog op de uitvoerbaarheid en regeldruk. Nu de RvS ook positief heeft geadviseerd, kan het wetsvoorstel worden ingediend bij de Tweede Kamer.
- De beoogde inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel is 1-1-2027. Om dat te kunnen halen, zal de behandeling door de Tweede en Eerste Kamer nog dit jaar moeten worden afgerond. Gemiddeld duurt de Kamerbehandeling van een wetsvoorstel ongeveer een jaar. Aangezien het hier om een relatief klein wetsvoorstel gaat, is de verwachting dat de inwerkingtreding per 1-1-2027 nog haalbaar is. Daarbij is wel van belang dat het wetsvoorstel op korte termijn wordt ingediend bij de Tweede Kamer.

Datum
12 februari 2026

Onze referentie
2026- [REDACTED]

Toelichting

Promovendi

- Er is sprake van een knelpunt in de KOT voor promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding (toio). De regels voor het recht op KOT voor deze groep zijn complex, waardoor sommige promovendi en toio wel recht hebben op KOT en sommigen niet. Dit leidt tot onzekerheid en hoge terugvorderingen. Promovendi en toio zonder dienstverband hebben binnen de huidige wetgeving geen recht op KOT. Het gaat hier bijvoorbeeld om de beurspromovendi. De motie Omtzigt verzoekt de regering dit knelpunt op te lossen door te regelen dat alle promovendi recht kunnen krijgen op KOT (Kamerstukken II, 2020/2021, 35572, nr. 52).
- Met de voorgestelde wijziging van de Wko wordt geregeld dat alle vormen van promovendi en toio recht krijgen op KOT. Hiervoor wordt een nieuwe doelgroep toegevoegd aan artikel 1.6 van de Wko. Er ontstaat duidelijkheid en zekerheid over het recht op KOT. De verwachting is dat daardoor het aantal hoge terugvorderingen af zal nemen. Ook wordt het hierdoor voor de betreffende ouders mogelijk om het promoveren of studeren en de zorg voor kinderen beter te combineren. De wetwijziging heeft betrekking op een relatief kleine groep ouders. Naar schatting ongeveer 300.
- Naar aanleiding van de internetconsultatie is een kleine aanpassing gedaan. In de SZW-begroting van 2025 stond dat promovendi per 1 januari 2025 recht krijgen op KOT. Dat was een fout. De beoogde inwerkingtreding is namelijk 1 januari 2027. Aanvankelijk was de verwachting dat de fout geen consequenties zou hebben. Uit de reacties op de internetconsultatie bleek echter dat de tekst in de begroting door een aantal universiteiten toch is opgepikt en dat hierover mogelijk ook communicatie met promovendi heeft plaatsgevonden. Om die reden is voorgesteld om aan dit deel van het wetsvoorstel terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 januari 2025. Ouders die naar aanleiding van de tekst in de begroting al vanaf 2025 KOT hebben aangevraagd krijgen door de wijziging met terugwerkende kracht alsnog recht op KOT, waarmee wordt uitgesloten dat de fout in de begroting leidt tot terugvorderingen.

Inburgering

- Voorliggend wetsvoorstel herstelt dat het recht op KOT onbedoeld niet voor alle verplichte onderdelen binnen de Wet inburgering 2021 (Wi2021) geregeld was. Voorbeelden van onderdelen die in de huidige situatie onbedoeld geen recht geven zijn de participatie-activiteiten in de Zelfredzaamheidsroute (Z-route), de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), de B1-route en het Participatieverklaringstraject (PVT). Dit is een onwenselijke situatie en vraagt om een technische wijziging van de Wko, die terugwerkt tot en met 1 januari 2022.
- Onder de Wet inburgering 2013, de voorganger van de Wi2021, was er wel recht op KOT voor alle onderdelen van het inburgeringstraject. Het ontbreken van KOT voor alle onderdelen kan een belemmering vormen voor inburgeraars om hun traject (tijdig) te doorlopen. Ook leidt het tot onduidelijkheid bij inburgeringsplichtige ouders en gemeenten. Dit gaat bovendien samen met een verhoogd risico op terugvorderingen van toeslagen.

Datum
12 februari 2026

Onze referentie
2026- [REDACTED]

Openingstijden

- Al jaren is het beleid dat voor recht op KOT drie voorwaarden gelden: de uren moeten contractueel overeengekomen zijn, de uren moeten betaald zijn, en de opvang moet beschikbaar zijn. De laatste voorwaarde volgt wel uit de Wko, maar verschillende Kamervragen en nieuwsberichten lieten blijken dat het niet voldoende duidelijk was voor iedereen.
- Om die reden is ervoor gekozen om in de Wko expliciet op te nemen dat de opvang beschikbaar (open) moet zijn. De enige uitzondering geldt voor algemeen erkende feestdagen. Als de opvang gesloten is op een algemeen erkende feestdag, bestaat er nog steeds recht op KOT. Deze bestaande uitzondering vereenvoudigt de administratie voor kinderopvangorganisaties, voor ouders en voor Dienst Toeslagen.

Vaste voet

- Tot slot wijzigen we artikel 1.8, eerste lid, van de Wko. Door de huidige formulering suggereert dat artikel dat altijd moet worden vastgesteld in welke situaties ten minste één inkomensgroep een vergoedingspercentage van 33,3% of minder ontvangt. Daarmee zou de vaste voet nooit voor iedereen omhoog kunnen (zoals in het nieuwe stelsel de bedoeling is). Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat het de intentie van de wetgever was om een dergelijke beperking op te leggen. Met de wetwijziging wordt het artikel verduidelijkt.

Bijlagen

Nr.	Naam	Actie
1	Nader rapport	Doorgeleiden naar Kabkon / verzenden aan TK
2	Wetsvoorstel	Doorgeleiden naar Kabkon / verzenden aan TK
3	Advies RvS	Doorgeleiden naar Kabkon/ verzenden aan TK
4	Uitvoeringstoets Dienst Toeslagen	Doorgeleiden naar Kabkon/ verzenden aan TK
5	Uitvoeringstoets DUO	Doorgeleiden naar Kabkon/ verzenden aan TK
6	Advies ATR	Doorgeleiden naar Kabkon/ verzenden aan TK
7	Beslisnota's	Doorgeleiden naar Kabkon/ verzenden aan TK

24/5

TER BESLISSING

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Kinderopvangtoeslag Wet inburgering 2021

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
2024

Opgesteld door

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Naar aanleiding van vragen van gemeenten is onderzocht of alle verplichte onderdelen van de leerroutes binnen de Wet inburgering 2021 (Wi2021) recht geven op kinderopvangtoeslag (KOT). Dit bleek niet het geval te zijn. Waar onder de Wet inburgering 2013 (Wi2013) alle onderdelen van de leerroutes recht gaven op KOT kan voor de participatie-activiteiten van de Zelfredzaamheidsroute (Z-route), de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) en het Participatieverklaringstraject (PVT) onder de Wi2021 geen KOT worden verkregen. Dit is een onwenselijke situatie. Wij leggen u hieronder een oplossing voor.

In het proces om te komen tot een oplossing voor dit vraagstuk is ook de relatie met de Participatiewet ter sprake gekomen. Gezien de verwevenheid van deze onderwerpen leggen wij u ook een voorstel voor over het recht op KOT voor de Participatiewet.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u in te stemmen met:

1. een technische wijziging in de Wet kinderopvang (Wko) waarmee alle onderdelen van de leerroutes binnen de Wi2021 recht geven op KOT;
2. het invoeren van de wijziging met terugwerkende kracht en eerder uitvoering geven aan de aanpassing vooruitlopend op de definitieve wijziging van de Wko;
3. het starten van een verkenning naar de wenselijkheid en uitvoerbaarheid om bepaalde activiteiten onder de Participatiewet die op dit moment geen recht geven op KOT, wel recht te geven.

aluk

aluk

aluk

Kernpunten besluit 1 en 2 (Wi2021)

- Om te voorkomen dat inburgeraars met jonge kinderen hun verplichte inburgeringslessen niet kunnen volgen wordt voorgesteld om de Wko op dit punt te wijzigen.
- Het betreft een technische wijziging van de Wko aangezien de inburgeringsonderdelen onbedoeld niet zijn meegenomen voor KOT. Met de wijziging wordt dit rechtgezet. Het gaat dus niet om nieuw beleid.
- Bij de inwerkingtreding van de Wi2021 werd ervan uit gegaan dat alle onderdelen recht op KOT gaven. Het budget is daar dan ook op ingesteld. De wijziging heeft dus geen financiële gevolgen.

Overzicht van opmerkingen bij NV [OPENBAAR MAKEN] Beslisnota's wetsvoorstel verbetering kinderopvangtoeslag.pdf

Pagina: 1

- Uitgangspunt is invoering van de wijziging met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022 (de inwerkingtreding van de Wi2021) voor ouders die ook daadwerkelijk gebruik hebben gemaakt van de kinderopvang. Het is nooit de bedoeling is geweest om onderdelen van de inburgering in de Wi2021 uit te sluiten van de KOT en er heeft onduidelijke communicatie over plaatsgevonden. Met Dienst Toeslagen moet nog bekeken worden op welke wijze dit uitgevoerd kan worden.
- In samenhang met de terugwerkende kracht kan geanticipeerd worden op de wijziging. Het is een wijziging van beperkte omvang, die ten gunste is van de betrokkene. Het moment waarop dat kan is afhankelijk van wanneer de benodigde gegevensuitwisseling uitvoeringstechnisch ingeregeld kan worden. Voor de gegevenslevering zelf is aanpassing van de regelgeving niet nodig. Er is echter ook een risico aan verbonden: indien de wetswijziging er onverhoopt niet door komt dan is er onrechtmatig geld uitgegeven en vervalt het recht op KOT weer voor deze onderdelen. Het vertrouwensbeginsel staat in dat geval in de weg aan terugvordering van al uitgekeerde bedragen.
- De wijziging kan vragen oproepen over de reikwijdte van de arbeidseis aangezien ook vrijwilligersactiviteiten onderdeel kunnen zijn van de benoemde onderdelen. De reden dat de wijziging toch wordt voorgesteld is dat de activiteiten plaatsvinden in het kader van het inburgeringstraject en gericht zijn op het deelnemen aan de samenleving. De doelstelling van het inburgeringstraject is dat nieuwkomers snel en volwaardig meedoen in de maatschappij, het liefst via betaald werk. Ten opzichte van de Wi2013 is er alleen maar meer aandacht gekomen voor toeleiding naar werk voor deze doelgroep.
- De gegevensuitwisseling die nodig is voor de wijziging moet nog ingeregeld worden. Dat betekent dat de wijziging daarna pas toegepast kan worden. Na een positief besluit en het informer van de Eerste en Tweede Kamer zullen gelijktijdig de volgende drie acties worden opgepakt:
 - 1) Afstemming met DUO en Dienst Toeslagen over de benodigde gegevensuitwisseling, werkwijze en communicatie. DUO wordt gevraagd om te analyseren op welke manier de gegevensuitwisseling het beste ingericht kan worden.
 - 2) Uitwerken van de aanpassing van de Wko.
 - 3) Communicatie met gemeenten en uitvoeringsorganisaties over de aankomende wijziging en wat dit in de praktijk betekent.
- Indien u akkoord gaat met voorstel 1 en 2, dan wordt de Tweede Kamer geïnformeerd via de Uitvoeringsbrief Inburgering, die gepland staat voor juni.
- De wetswijziging zal naar alle waarschijnlijkheid meelopen in een wetstraject van de Wi2021.

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
2024 [REDACTED]

elms

[

akke

Kernpunten besluit 3 (Participatiewet)

- In de praktijk kan het voorkomen dat onder de Wi2021 in het kader van de participatie uren van de Z-route dezelfde activiteit door de gemeente wordt aangeboden als onder de Participatiewet, bijvoorbeeld in het kader van een tegenprestatie, vrijwilligerswerk of sociale activering. Dit zal inhouden dat deze activiteit, na voorgestelde wijziging, onder de ene wet wel recht geeft op KOT en onder de ander niet. Vanuit juridisch perspectief is het echter wel uitlegbaar: het zijn twee verschillende juridische kaders voor twee verschillende doelgroepen.
- Onder de Participatiewet geven alleen activiteiten die toeleiden naar werk recht op KOT. Activiteiten die gericht zijn op meer algemeen participeren aan de samenleving, anders dan via (een traject dat direct toeleidt naar) werk, vallen daar niet onder. Dit kan een belemmering zijn voor bijvoorbeeld alleenstaande

ouders om actief te worden en/of te participeren. Bovendien bestaat er wel een verplichting voor deze activiteiten. Wel is het zo dat onder de Participatiewet een ontheffing van de verplichtingen mogelijk is voor alleenstaande ouders met jonge kinderen. Vanuit het perspectief van de mensen waar het om gaat is het een lastig punt dat vergelijkbare activiteiten soms wel en soms niet recht op KOT geven.

- Er wordt daarom voorgesteld om voor de Participatiewet te onderzoeken wat we verstaan onder toeleiding naar werk voor uitkeringsgerechtigden.
- Dit onderzoek is nodig om meer inzicht te krijgen in de omvang van de doelgroep en de consequenties (financieel, uitvoeringstechnisch, invloed op arbeidsparticipatie) van een eventuele wijziging. Deze wijziging betreft, in tegenstelling tot de wijziging voor de Wi2021, nieuw beleid.

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Toelichting

Probleemschets kinderopvangtoeslag inburgeraars

- De basis voor het recht op KOT is de inburgeringsplicht en het volgen van een cursus of opleiding (art. 1.6, eerste lid, onder g, van de Wko). Bij de in de aanleiding genoemde onderdelen is echter geen sprake van een cursus of opleiding. Hierdoor vallen het participatiedeel van de Z-route en de modules MAP en PVT onbedoeld buiten het recht op KOT.
- Door het ontbreken van recht op KOT en de hoge kosten van kinderopvang kunnen inburgeraars met jonge kinderen vaak geen gebruik maken van formele kinderopvang voor de genoemde onderdelen. Daardoor kunnen zij de verplichte inburgeringslessen mogelijk niet volgen. Dit probleem doet zich voor op het moment dat gemeenten de inburgeringsonderdelen die geen recht geven op KOT, niet in dezelfde maand aanbieden als onderdelen die wel recht geven op KOT.
- Daarnaast heeft hierover onduidelijke communicatie plaatsgevonden vanuit de Rijksoverheid richting gemeenten, via de website van Divosa. Dit kwam doordat destijds de aanname was gedaan dat voor alle onderdelen van de Wi2021 recht op KOT bestond. Dit is op deze manier in een Q&A beland. Ondanks dat dit later is aangepast bestaat hierdoor wel een risico op terugvorderingen bij ouders.
- De inschatting is dat er structureel 2.250 huishoudens, waarvan zeker één partner inburgeringsplichtig is, gebruikmaken van KOT.
- In de praktijk gaat het naar verwachting om een beperkt aantal inburgeraars waar het ontbreken van het recht op KOT de inburgering belemmert of waar mogelijk sprake is van terugvorderingen doordat men niet wist dat er geen recht op KOT was. Elke casus is er echter één teveel.

Participatie-uren Z-route, MAP en PVT binnen de inburgering

- De participatie-uren in de Z-route, de MAP en PVT zijn voor een deel van de inburgeraars verplichte onderdelen binnen de inburgering. Als onderdeel van de bredere inburgeringstrajecten hebben deze onderdelen het doel dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk deelnemen aan de arbeidsmarkt, het liefst via betaald werk.
- De Z-route is één van de drie leerroutes die binnen de Wi2021 gevolgd kunnen worden. Personen die in deze leerroute worden geplaatst moeten verplicht 800 uur aan participatie besteden, in een Nederlandstalige omgeving, niet in isolement. Dit kunnen betaalde activiteiten zijn, maar ook vrijwilligersactiviteiten, zoals het opdoen van praktijkervaring door het vrijwillig koffieschenken in een buurthuis.

- De MAP (minstens 40 uur) heeft als doel om inburgeringsplichtigen bekend te maken met de Nederlandse arbeidsmarkt en om hen de vaardigheden en capaciteiten aan te leren die nodig zijn om te kunnen participeren. De PVT (minstens 12 uur) bestaat uit twee onderdelen: een inleiding in de kernwaarden en de ondertekening van de participatieverklaring. De inleiding in de kernwaarden bevat een overdracht van inhoudelijke kennis over de kernwaarden van de Nederlandse samenleving. Met de ondertekening van de participatieverklaring tonen inburgeringsplichtigen hun betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving en hun bereidheid om daar actief aan bij te dragen.

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
2024-

Politieke context

Zoals hierboven aangegeven kan de voorgestelde wijziging voor de doelgroep inburgeraars vragen oproepen over de reikwijdte van de arbeidseis van de Wko. VVD en NSC hechten aan kinderopvang voor werkende ouders en daarmee aan de arbeidseis. De wijziging voor de doelgroep inburgeraars is echter uitlegbaar en neemt risico's op terugvorderingen weg. Dat is voor alle partijen belangrijk. Het verruimen van het recht op KOT voor uitkeringsgerechtigden is politiek zeer gevoelig.

Juridische overwegingen

Vanuit juridisch oogpunt is uitlegbaar dat er verschillen bestaan tussen de Wi2021 en de Participatiewet. Er is sprake van een andere doelgroep en een ander wettelijk kader.

Praktijk

In de praktijk, voor de uitvoering (gemeenten) en voor inwoners, is een verschil tussen de Wi2021 en de Participatiewet wellicht lastiger te volgen. Daarom wordt u met deze nota tevens verzocht of u kunt instemmen met een verkenning naar een andere regeling van het recht op KOT voor uitkeringsgerechtigden onder de Participatiewet.

Uitvoering

De KOT wordt door inburgeraars zelf aangevraagd. Er kan slechts op basis van één regime een aanvraag worden gedaan, dus ofwel vanuit de Inburgeringswet, ofwel vanuit de Participatiewet; de inwoner geeft aan of deze een inburgeringstraject, of een traject naar werk volgt.

Voor handhaving ontvangt Dienst Toeslagen van DUO gegevens over inburgeringstrajecten. Een deel van de gegevens over inburgeringstrajecten ontvangen zij op hun beurt van gemeenten. Gegevens over trajecten naar werk ontvangt Dienst Toeslagen van het UWV en de stichting inlichtingenbureau (voor gemeenten). In de praktijk zijn deze gegevens niet volledig dekkend. Daarom worden inwoners in de fase van voorlopige toekenning erop geattendeerd als zij niet voorkomen in deze gegevens, met het verzoek hun aanvraag zo nodig aan te passen.

In de fase van definitieve toekenning vindt risicogerichte handhaving plaats op de arbeidseis, waarbij inwoners aan nadere controle kunnen worden onderworpen als zij niet voorkomen in de contra-gegevens. Er wordt dan bij de aanvrager informatie uitgevraagd waaruit blijkt dat wél aan de voorwaarde wordt voldaan van een traject naar werk of een inburgeringstraject. Vanuit doelmatigheids- en capaciteitsoverwegingen wordt een selectie van inwoners waarvan gegevens

ontbreken ook daadwerkelijk aan nadere controle op de arbeidseis onderworpen. Daarnaast kan de arbeidseis gecontroleerd worden in toezicht acties die niet primair gericht zijn op de arbeidseis.

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
2024-

Communicatie

Bij de inwerkingtreding van de Wi2021 is onjuist gecommuniceerd over het recht op KOT. Er is naar gemeenten gecommuniceerd dat de participatie-activiteiten onder de Z-route wel rechtgevend zouden zijn voor de toeslag. Dat was onjuist. Inmiddels is dit aangepast op de website. Bij een positief besluit op de wijziging zal expliciet met gemeenten worden gecommuniceerd waar de toeslag precies voor kan worden aangevraagd. Ook worden zij erop gewezen dat de wijziging met terugwerkende kracht geldt. Gelet op de verwevenheid met de Participatiewet is het mogelijk dat gemeenten extra uitleg zullen moeten geven aan het verschil in recht op KOT. In de communicatie naar gemeenten zal ook hier aandacht aan worden gegeven.

Financiële afweging

Bij de inwerkingtreding van de Wi2021 werd ervan uit gegaan dat alle onderdelen recht op KOT gaven. Het budget is daar dan ook op ingesteld. De wijziging heeft dus géén financiële gevolgen.

Aan Staatssecretaris
van Participatie en
Integratie

nota

Informereren over wetsvoorstel kinderopvangtoeslag voor
promovendi

Aanleiding

De motie Lodders/Van Weyenberg (2020) verzocht de regering om, in afwachting van het afschaffen van het toeslagenstelsel, *quick fixes* te onderzoeken om het toeslagenstelsel te verbeteren. In een fichebundel bij de kabinetsreactie op deze motie zijn de verschillende knelpunten in het toeslagenstelsel en oplossingen daarvoor nader uitgewerkt. De meeste geïdentificeerde knelpunten zijn inmiddels opgelost. Een knelpunt dat nog dient te worden weggenomen speelt rondom kinderopvangtoeslag (KOT) voor promovendi. De motie Omtzigt (2020) verzocht de regering dit knelpunt op te lossen door te regelen dat alle promovendi recht kunnen krijgen op KOT. In de voorjaarsbesluitvorming 2024 is hiervoor dekking geregeld. Middels deze nota informeren we u over het knelpunt, de oplossing en het vervolgproces.

Kernpunten

- De kinderopvangtoeslagaffaire leert ons dat het van belang is om in te blijven zetten op verbeteringen binnen het huidige stelsel. Zodat we ook de problemen oplossen waar ouders in het hier-en-nu tegenaan lopen. In de voorjaarsbesluitvorming 2024 is daarom dekking geregeld om het knelpunt voor promovendi op te lossen.
- In samenwerking met OCW en dienst Toeslagen is de directie Kinderopvang gestart met de voorbereidingen voor een wetsvoorstel. Met het wetsvoorstel willen we alle promovendi recht op KOT geven.
- We zien het oplossen van dit knelpunt als een kans voor u om een verbetering door te voeren in het bestaande systeem. Omdat de gekozen oplossing een structurele oplossing is, gaat deze op termijn ook over naar het nieuwe stelsel.

Toelichting

Het knelpunt

- In Nederland zijn er meerdere typen promovendi. Grofweg zijn deze in te delen in twee categorieën: 1. Promovendi in dienst, en 2. Promovendi niet in dienst.
- Het knelpunt rondom promovendi hangt samen met de vormgeving van de arbeidseis. Promovendi in dienst hebben wel recht op KOT; zij zijn in loondienst en voldoen zodoende aan de arbeidseis.
- Bij promovendi niet in dienst bestaat er alleen recht op KOT indien de promovendus een beurs ontvangt en de beurs door de belastinginspecteur wordt aangemerkt als inkomen in de zin van de wet IB. Of dit gebeurt is

TER INFORMATIE

Datum
20-08-2024

Onze referentie
2024- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
0

Staatssecretaris akkoord 5/9

☰ [Redacted] [Redacted] [Redacted] [Redacted]

afhankelijk van de vormgeving van de beurs en de (arbeids)relatie tussen promovendus en universiteit.

- Dit leidt tot ongelijke behandeling van verschillende promovendi en tot onzekerheid over het recht op KOT. Dit kan tot hoge terugvorderingen leiden. Recent kwam een casus aan het licht van een promovendus die ongeveer €14.000 terug moest betalen aan onterecht ontvangen KOT.
- We schatten dat dit knelpunt ongeveer 300 ouders treft.

Datum
20-08-2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

De oplossing

- De oplossing is om promovendi aan te wijzen als doelgroep die recht heeft op KOT. Door promovendi als doelgroep aan te wijzen krijgen alle promovendi, ongeacht het type promotietraject, gelijke aanspraak op KOT. Zodoende verkleinen we de onzekerheid en vergroten we de rechtsgelijkheid.
- We maken dit mogelijk door artikel 1.6 van de Wet kinderopvang (Wko) aan te passen. Naast werkende ouders zijn er in de Wko namelijk verschillende groepen aangewezen die ook recht hebben op KOT, ondanks dat er geen sprake is van arbeid. Deze ouders zitten dan in situaties waarin het hebben van kinderopvangtoeslag een voorwaarde kan zijn voor de toeleiding naar werk. Ouders die een traject naar werk volgen zijn hier een goed voorbeeld van. Een ander voorbeeld is de doelgroep studenten.

Financieel

- De kosten voor de oplossing zijn geraamd op €4,4 miljoen structureel. Uw voorganger heeft hiervoor dekking geregeld in de voorjaarsbesluitvorming. Deze dekking is onderdeel van het ontwerpbesluit KOT 2025.

Proces

- Met behulp van het beleidskompas maken we een volledig overzicht van de probleemanalyse, de verschillende beleidsopties, de doeltreffendheid en de doelmatigheid. Dat doen we in co-creatie met OCW en dienst Toeslagen. We betrekken we de belangenorganisaties van promovendi en universiteiten daarbij nauw. Ook gaan we rechtstreeks in gesprek met de doelgroep zelf.
- Bij de uitwerking van het wetsvoorstel onderzoeken we ook of er binnen de derde cyclus van het hoger onderwijs nog andere trajecten zijn waarvoor het recht op KOT niet goed is geregeld. Door deze trajecten meteen mee te nemen in onderhavig wetsvoorstel voorkomen we dat we op korte termijn worden geconfronteerd met een nieuw knelpunt. Het gaat naar verwachting om een relatief kleine groep ouders. Op dit moment zijn twee trajecten in beeld: Engineering Doctorate (EngD) & Postdoc met een beurs.
- Naast deze wetswijziging, zijn er op dit moment ook een aantal andere wijzigingen van de Wet Kinderopvang in voorbereiding. We zullen deze wijzigingen bundelen in een verzamelwet en u hierover dit najaar informeren.

Planning

Periode	Wat
September 2024	We werken het voorstel inhoudelijk uit
Najaar 2024	U ontvangt een beslisnota
Najaar 2024	Na uw akkoord starten we de toetsen en internetconsultatie
1 januari 2027	Beoogde inwerkingtreding van gewijzigde wet

Staatssecretaris akkoord 15-11-2024

Aan
Staatssecretaris

nota

Technische wijziging artikel 1.8 Wet Kinderopvang

Aanleiding

- Op 1 januari 2013 werd de kinderopvangtoeslag (KOT) hervormd. Toen is ook artikel 1.8, eerste lid van de (toen nog geheten) Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen gewijzigd met het amendement-Van Hijum c.s.¹. Dat artikellid bevat de grondslag om de hoogte en berekeningswijze van de KOT vast te stellen in een AMvB.
- De huidige formulering van het artikellid heeft een onwenselijke en vermoedelijk onbedoelde uitwerking. Het lid lijkt te suggereren dat altijd ten minste één inkomensgroep recht moet hebben op een KOT-vergoedingspercentage van niet meer dan 33,3%. Dat komt niet overeen met de toelichting op het amendement.
- Het belang van een duidelijke bepaling neemt toe, gelet op de kabinetsplannen voor een hoge, inkomensafhankelijke vergoeding voor alle werkende ouders.
- Daarom stellen wij voor artikel 1.8, eerste lid, van de wet te wijzigen.
- Voordat we deze wijziging uitwerken in een wetswijziging, vragen we u of u hiermee akkoord gaat. Met uw instemming nemen we deze aanpassing mee in een al geplande wijziging van de Wet kinderopvang, gericht op inwerkingtreding per 1 januari 2027.

Geadviseerd besluit

Stemt u in met het aanpassen van artikel 1.8, eerste lid van de Wet kinderopvang?

Kernpunten

- We stellen voor de tekst die hieronder is doorgehaald te laten vervallen:

~~"Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de hoogte en de berekeningswijze van de kinderopvangtoeslag, waarbij tabellen worden vastgesteld waaruit de relatie tussen de kosten van kinderopvang en de kinderopvangtoeslag kan worden afgelezen en waarbij tevens wordt bepaald in welke gevallen de ouder aanspraak heeft op een kinderopvangtoeslag die 33,3 procent of minder bedraagt van de kosten van kinderopvang, bedoeld in artikel 1.7, eerste lid."~~

¹ Kamerstukken II 2011/12, 33212, nr. 9.

TER BESLISSING

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
14 november 2024

Bijlage(n)
1

- We bereiden een wijziging van de Wet kinderopvang voor, waarin enkele (reeds toegezegde) wijzigingen worden meegenomen die betrekking hebben op de KOT. De aanpassing van artikel 1.8, eerste lid kan daar onderdeel van zijn. De planning van de wijziging is gericht op inwerkingtreding per 1 januari 2027.

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Toelichting

Aanleiding amendement

- Bij invoering van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in 2005 was een tripartiete financiering beoogd: ouders, overheid en werkgevers zouden in beginsel elk (macro) 33,3% van de kosten voor kinderopvang dragen. De hoogte van de vergoeding voor ouders (het vergoedingspercentage) zou inkomensafhankelijk zijn.
- Omdat werkgevers in beginsel 33,3% van de kosten droegen, werd in artikel 1.8 van de wet een minimumvergoedingspercentage voor ouders van 33,3% geregeld (de "vaste voet").
- Met oog op de overheidsfinanciën verlaagde het kabinet-Rutte I in 2013 het vergoedingspercentage voor hoge inkomens van 33,3% naar 0%. Daartoe stelde het kabinet in 2012 de volgende nieuwe tekst voor artikel 1.8, eerste lid, van de wet voor:
"Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de hoogte en de berekeningswijze van de kinderopvangtoeslag, waarbij tevens tabellen worden vastgesteld, waaruit de relatie tussen de kosten van kinderopvang en de kinderopvangtoeslag kan worden afgelezen."

Amendement Van Hijum c.s.

- Bij een lager vergoedingspercentage dan 33,3% zouden werkgevers premies afdragen die niet ten gunste zouden komen van (een aantal van) hun werknemers. Het lid Van Hijum uitte in het debat over de wetswijziging de zorg dat "de bereidheid van werkgevers om bij te dragen aan dit stelsel op deze manier [zou] afnemen en het tripartiete stelsel daarmee onder druk [kon] komen te staan".
- Met het amendement Van Hijum c.s. werd artikel 1.8, eerste lid, daarom als volgt aangevuld: *"Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld (...) waarbij tevens wordt bepaald in welke gevallen de ouder aanspraak heeft op een kinderopvangtoeslag die 33,3 procent of minder bedraagt van de kosten van kinderopvang, bedoeld in artikel 1.7, eerste lid."*
- Uit de wetsgeschiedenis en parlementaire behandeling van dit amendement blijkt dat de indieners hiermee een motiveringsplicht beoogden. Deze motiveringsplicht zag op de situatie waarin besloten zou worden dat een of meerdere inkomensgroepen recht zou krijgen op een KOT-vergoedingspercentage van minder dan 33,3%, zoals in 2013 het geval was.

Probleem

- Het dwingende karakter van de formulering van het artikel ("*waarbij (...) wordt bepaald*") heeft echter een onwenselijk en vermoedelijk onbedoeld gevolg. De formulering suggereert dat altijd ten minste één inkomensgroep moet worden aangewezen die recht heeft op een vergoedingspercentage van maximaal 33,3%. Een inkomensafhankelijk vergoedingspercentage zou dan niet mogelijk zijn.

- Uit de parlementaire behandeling en de wetsgeschiedenis van zowel het amendement als de wet in brede zin blijkt niet dat het de intentie van de wetgever was om een dergelijke beperking op te leggen. Uit de toelichting bij het amendement blijkt eerder dat de indieners zorgen hadden over de situatie waarin (bepaalde) ouders recht zouden hebben op minder dan 33,3%. De tekst van artikel 1.8, eerste lid, komt dus niet overeen met (de geest van) het amendement en de rest van de wet.
- Het belang van een duidelijke bepaling neemt toe, gelet op de kabinetsplannen voor een hoge en inkomensonafhankelijke vergoeding voor kinderopvang.

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024-

Oplossing

- Wij adviseren u het onder 'kernpunten' genoemde en doorgestreepte gedeelte van artikel 1.8, eerste lid te schrappen.
- Hiermee komen bovengenoemde problemen te vervallen. Het artikellid komt weer te luiden zoals in de oorspronkelijke voorgestelde wetwijziging van 2012.
- Aan de met het amendement beoogde motivatieplicht wordt ook na deze aanpassing uitvoering gegeven: sinds 2013 vermelden we standaard in de SZW-begroting welke percentages van de kosten voor kinderopvang (op macroniveau) werkgevers, ouders en overheid dragen. Daarnaast wordt jaarlijks in het Besluit kinderopvangtoeslag vastgelegd en onderbouwd welk toeslagpercentage elke inkomensgroep ontvangt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Amendement-Van Hijum et al.	Ter informatie	N.v.t.

Staatssecretaris akkoord 25-4-2025

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris

Datum
10-03-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Bijlage(n)
1

nota

Concept voorstel van wet en memorie van toelichting
m.b.t. de verbetering van de kinderopvangtoeslag

Aanleiding

Met deze nota leggen wij het wetsvoorstel verbetering kinderopvangtoeslag (KOT) aan u voor. Met dit wetsvoorstel worden enkele artikelen uit de Wet Kinderopvang gewijzigd, te weten de eerder aan u voorgelegde wijziging rond KOT voor promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding, KOT voor alle onderdelen van het inburgeringstraject, verduidelijking rondom openingstijden en het schrappen van de vaste voet.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u om akkoord te gaan met het concept wetsvoorstel.
- We adviseren u om akkoord te gaan met het starten van de internetconsultatie, uitvoeringstoetsen en regeldruktoets.
- Specifiek voor het onderwerp promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding adviseren we u om akkoord te gaan met de brede benadering voor de formulering van het wetsartikel voor de nieuwe doelgroep. Dit zorgt voor een wendbare wet, geeft ruimte voor professionals in de uitvoering bij Dienst Toeslagen, en maakt de regelgeving zo eenvoudig mogelijk.
 - Indien u hiermee instemt is het advies om hierover te schakelen met MOCW, **Eenheid van kabinetsbeleid** (zie verder bij toelichting).

3

Akkoord brede
benadering

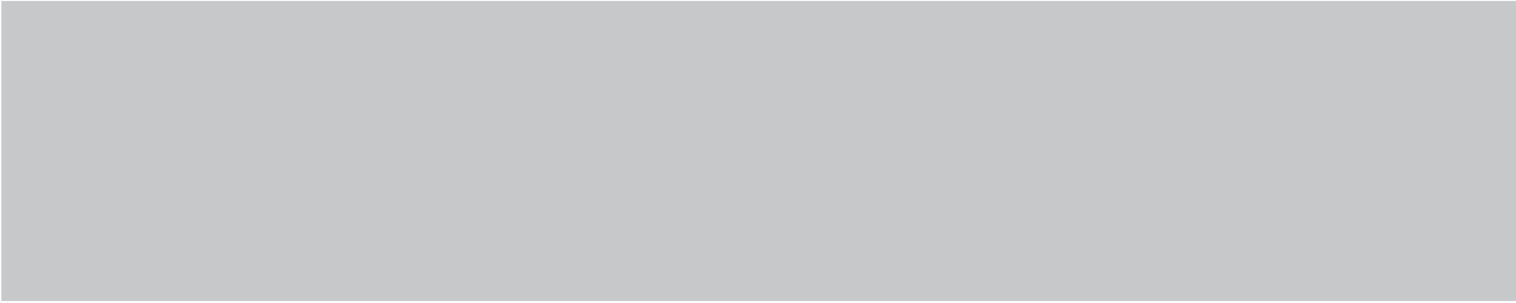
4

Kernpunten

- Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw financieringsstelsel voor kinderopvang, om een eenvoudiger systeem voor ouders te creëren. Dit ontslaat ons echter niet van de plicht om in de tussentijd te blijven werken aan verbeteringen binnen het huidige systeem. Dat is een belangrijke les vanuit de kinderopvangtoeslagaffaire. Met dit wetsvoorstel wordt daarom een nieuwe stap gezet om de KOT binnen het huidige stelsel te verbeteren.
- Het wetsvoorstel bestaat uit vier verschillende beleidswijzigingen die allen bijdragen aan het verbeteren van de KOT. Alle wijzigingen kunnen worden meegenomen bij de overgang naar een nieuw financieringsstelsel. Er is dus sprake van structurele verbeteringen.

Toelichting

Hierna geven we per beleidswijziging een nadere toelichting. Aansluitend beschrijven we de planning en het vervolgproces.

Promovendi

Datum
10-03-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

- Er is sprake van een knelpunt in de KOT voor promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding (toio). De regels voor het recht op KOT voor deze groep zijn complex, waardoor sommige promovendi wel recht hebben op KOT en sommigen niet. Dit leidt tot onzekerheid en hoge terugvorderingen. Promovendi en toio zonder dienstverband hebben binnen de huidige wetgeving geen recht op KOT. Het gaat hier bijvoorbeeld om de beurspromovendi. De motie Omtzigt verzoekt de regering dit knelpunt op te lossen door te regelen dat alle promovendi recht kunnen krijgen op KOT.
- ¹ Met de voorgestelde wijziging van de Wko wordt geregeld dat alle vormen van promovendi en toio recht krijgen op KOT. Hiervoor wordt een nieuwe doelgroep toegevoegd aan artikel 1.6 van de Wko. Er ontstaat duidelijkheid en zekerheid over het recht op KOT (het aantal hoge terugvorderingen neemt af). Ook wordt het hierdoor voor de betreffende ouders mogelijk om het promoveren of studeren en de zorg voor kinderen beter te combineren.
- De wetswijziging heeft betrekking op een relatief kleine groep ouders. Ongeveer 300 promovendi en maximaal 20 toio die nu nog geen recht hebben op KOT, krijgen dat na de wetswijziging wel. Van de ongeveer 40.000 promovendi aan Nederlandse universiteiten heeft naar schatting de helft geen dienstverband met de universiteit (mogelijk wel ergens anders). Hoeveel van hen wél kinderen heeft, maar geen recht op KOT, is niet exact bekend.
- Voor de formulering van de nieuwe doelgroep in de wet zijn twee mogelijkheden: een smalle benadering en een brede benadering. In het concept wetsvoorstel dat wij u nu voorleggen is gekozen voor de brede benadering. Het verschil tussen beide benaderingen is dat de smalle benadering zeer specifiek de twee doelgroepen definieert. Dat zijn de toio en de promovendi. De brede benadering geeft recht op KOT aan ouders die een traject volgen gericht op promotie of anderszins onderzoek verrichten aan een instelling of academisch ziekenhuis als bedoeld in artikel 1.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Daaronder vallen in ieder geval de promovendi en toio.
- Er zijn ² drie belangrijke argumenten die pleiten voor de ³ brede benadering:
 1. Het zorgt voor een ⁴ meer wendbare wet die toekomstbestendig is en ruimte biedt voor eventuele nieuwe vormen van onderzoek die nu nog niet in beeld zijn en waarvoor recht op KOT ook van belang zal zijn. Dit sluit aan bij de oproep in de Staat van de Uitvoering 2024 om minder complex beleid te maken dat toekomstbestendig is.
 2. Het geeft professionals bij Dienst Toeslagen ⁵ enige ruimte om in de ⁶ uitvoering potentiële nieuwe knelpunten rondom het recht op KOT voor onderzoekers op te lossen, zonder dat daarvoor in de toekomst een nieuwe wetswijziging nodig is. Dat sluit aan bij de gedachte van het programma Werken aan Uitvoering om voldoende ruimte voor professionals in de uitvoering te creëren, waarin ze goede oplossingen kunnen bedenken.
 3. De regelgeving wordt zo eenvoudig mogelijk gemaakt en sluit het beste aan bij de andere doelgroepen in artikel 1.6 van de Wko, zoals het 'traject naar werk'.
- De voordracht van het wetsvoorstel vindt plaats in overeenstemming met MOCW, vanwege de wijziging voor promovendi en toio. OCW heeft zorgen over de keuze voor de brede benadering en heeft een voorkeur voor de smalle benadering. ⁷ Eenheid van [REDACTED] OCW vindt dat er te weinig zicht is op de precieze samenstelling en omvang van deze bredere doelgroep. Bovendien

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Vrije hand Datum: 28-4-2025 08:55:26 +02'00'

 Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Onderstrepen Datum: 28-4-2025 08:55:33 +02'00'
drie belangrijke argumenten

 Nummer: 3 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Onderstrepen Datum: 28-4-2025 08:55:36 +02'00'
brede benadering

 Nummer: 4 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Onderstrepen Datum: 28-4-2025 08:55:43 +02'00'
meer wendbare wet die toekomstbestendig is

 Nummer: 5 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Onderstrepen Datum: 28-4-2025 08:55:48 +02'00'
enige ruimte om

 Nummer: 6 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Onderstrepen Datum: 28-4-2025 08:55:53 +02'00'
uitvoering

vindt OCW dat er bij onderzoekers in brede zin een dienstverband met de universiteit het uitgangspunt moet zijn. Echter in de praktijk is dit niet altijd het geval. In de smalle benadering kan het daardoor voorkomen dat een deel van de onderzoekers zonder dienstverband alsnog geen recht op KOT heeft en hier in de toekomst nieuwe knelpunten ontstaan.

Datum
10-03-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

- **1** De verwachting is dat het aantal ouders met recht op KOT in de brede benadering niet substantieel hoger wordt ten opzichte van de smalle benadering. Buiten de relatief grote groep promovendi zonder dienstverband zal maar een zeer beperkt aantal ouders aan de brede definitie voldoen. Een voorbeeld hiervan zijn studenten die sinds 2023 onder een pilot een doctoraatstraject (professional doctorate) volgen aan een hogeschool. Dit gaat echter om een zeer beperkt aantal personen (circa 50). Mocht het professional doctorate in de toekomst een wettelijk beschermde status krijgen dan voldoen zij aan de brede definitie.
- Ons standpunt is dat het onthouden van recht op KOT voor onderzoekers zonder dienstverband niet het juiste instrument is om universiteiten te stimuleren arbeidsrelaties aan te gaan met onderzoekers. Onafhankelijk van of er wel of geen formeel dienstverband is, leveren deze onderzoekers een bijdrage aan de samenleving. Daarmee is het in lijn met de doelstelling van de Wko dat ook deze ouders recht krijgen op KOT. Het is moeilijk uit te leggen dat naast ouders met een dienstverband, ouders die een formele opleiding volgen en promovendi, die allemaal recht hebben op KOT, deze groep geen recht zou hebben op KOT. Wij vinden het daarom van belang om de brede benadering in het wetsvoorstel op te nemen. **Eenheid van kabinetsbeleid**
- Promovendi Netwerk Nederland (PNN) en Universiteiten van Nederland (UNL) zijn positief over het wetsvoorstel. Zij verwachten dat dit het welzijn van promovendi zonder arbeidsovereenkomst ten goede komt. Over het wetsvoorstel is daarnaast contact geweest met de opleiding technologisch ontwerper aan de UvA. Zij zijn positief over het wetsvoorstel omdat het de bestaande problematiek oplost.

Akkoord met brede benadering

3

Inburgering

- Voorliggend wetsvoorstel herstelt dat er onbedoeld geen recht op KOT is voor drie trajecten binnen de Wet inburgering 2021 (Wi2021). Het gaat om de volgende trajecten: de participatie-activiteiten in de Zelfredzaamheidsroute (Z-route), de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) en het Participatieverklaringstraject (PVT). Dit is een onwenselijke situatie en vraagt om een technische wijziging van de Wko, die terugwerkt tot 1 januari 2022.
- Onder de Wet inburgering 2013, de voorganger van de Wi2021, was er wel recht op KOT voor alle onderdelen van het inburgeringstraject.
- Het ontbreken van KOT voor deze onderdelen kan een belemmering vormen voor inburgeraars om hun traject (tijdig) te doorlopen. Ook leidt het tot onduidelijkheid bij inburgeringsplichtige ouders en gemeenten. Dit gaat bovendien samen met een verhoogd risico op terugvorderingen van toeslagen.

Openingstijden

- Al jaren is het beleid dat voor recht op KOT drie voorwaarden gelden: de uren moeten contractueel overeengekomen zijn, de uren moeten betaald zijn, en de opvang moet beschikbaar zijn. De laatste voorwaarde volgt wel uit de Wko, maar verschillende Kamervragen en nieuwsberichten lieten blijken dat het niet voldoende duidelijk was voor iedereen.

 Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Vrije hand Datum: 28-4-2025 08:56:19 +02'00'

 Nummer: 3 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 28-4-2025 08:56:31 +02'00'

Akkoord met brede benadering

- Om die reden is er voor gekozen om in de Wko expliciet op te nemen dat de opvang beschikbaar (open) moet zijn. De enige uitzondering geldt voor algemeen erkende feestdagen. Als de opvang gesloten is op een algemeen erkende feestdag, bestaat er nog steeds recht op KOT. Deze bestaande uitzondering vereenvoudigt de administratie voor kinderopvangorganisaties, voor ouders en voor Dienst Toeslagen.

Datum
10-03-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Vaste voet

- Tot slot wijzigen we artikel 1.8, eerste lid, van de Wko. Door de huidige formulering suggereert dat artikel dat altijd moet worden vastgesteld in welke situaties ten minste één inkomensgroep een vergoedingspercentage van 33,3% of minder ontvangt. Daarmee zou de vaste voet nooit voor iedereen omhoog kunnen (zoals in het nieuwe stelsel de bedoeling is). Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat het de intentie van de wetgever was om een dergelijke beperking op te leggen. Met de wetwijziging wordt het artikel verduidelijkt. U bent hiermee akkoord gegaan in een nota op 15 november.

Financieel

- De kosten voor de oplossing voor promovendi zijn geraamd op € 4,4 miljoen structureel. De dekking hiervoor is geregeld via het besluit KOT 2025. De bredere benadering leidt naar verwachting niet tot een substantiële toename van het aantal ouders met recht op KOT, en daarom niet tot meerkosten ten opzichte van de eerdere raming.
- De overige drie wijzigingen brengen geen kosten met zich mee.
- Mogelijk is er nog sprake van uitvoeringskosten bij Dienst Toeslagen. De uitvoeringstoets zal hierover meer duidelijkheid geven. Vooruitlopend daarop is in de voorjaarsbesluitvorming een reservering getroffen voor een bedrag van structureel €100.000. Dit voorkomt vertraging in het vervolgproces.

Planning en vervolgproces

- De volgende stap in het proces van dit wetsvoorstel is de internetconsultatie, uitvoeringstoetsen door Dienst Toeslagen en DUO en regeldruktoets door ATR.
- Na de consultatie en toetsing worden waar nodig aanpassingen gedaan aan het wetsvoorstel. Daarna kan de wet naar de MR en kan de adviesaanvraag bij de RVS worden gedaan. Dat is naar verwachting rond het zomerreces. Zie de tabel voor de verdere planning. De planning is erop gericht om de wijzigingen per 1 januari 2027 in werking te laten treden.

Wat	Wanneer
Start internetconsultatie en externe toetsing	April 2025
Verwerken uitkomsten internetconsultatie en externe toetsing	Juni 2025
Concept wetsvoorstel naar MR en RVS	Juli 2025
Advies RVS	Oktober 2025
Nader rapport	November 2025
Indienen wetsvoorstel bij Tweede Kamer	December 2025
Behandeling Tweede Kamer en Eerste Kamer	2026
Inwerkingtreding	1 januari 2027

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept voorstel van wet en memorie van toelichting	Ter informatie (niet verzenden)	

Datum
10-03-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Staatssecretaris akkoord 3-11-2025

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris

Datum
09-10-2025

nota

Wetsvoorstel verbetering kinderopvangtoeslag -
adviesaanvraag RvS

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Bijlage(n)
2

Aanleiding

Het wetsvoorstel verbetering KOT heeft opengestaan voor internetconsultatie. Tegelijkertijd heeft de ATR een advies gegeven over de gevolgen voor de regeldruk. DUO en Dienst Toeslagen hebben een uitvoeringstoets gedaan. Het wetsvoorstel is nu gereed voor adviesaanvraag bij de RvS.

Geadviseerd besluit

- We vragen uw akkoord om het wetsvoorstel te agenderen in de CSD van 24 november met als voorgesteld besluit instemmen met agendering in onderraad of ministerraad.
- We adviseren u in te stemmen met het advies om voor het voorstel voor promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 januari 2025.

Kernpunten

Internetconsultatie

- Er zijn twaalf reacties ingediend tijdens de internetconsultatie. De reacties zijn overwegend positief. BMK geeft aan blij te zijn dat de regering blijft doorgaan met het doorvoeren van verbeteringen in het huidige stelsel. Tegelijkertijd pleit BMK voor het loslaten van de arbeidseis.
- Twee reacties gaan over het voorstel voor promovendi. Het *Institute for Transnational and Euregional cross-border cooperation and Mobility* (ITEM) & *Social Fiscal International Expertise* (SOFIE) vinden het wetsvoorstel een zeer welkome ontwikkeling voor een langlopend probleem. Bij beide organisaties zijn meerdere casussen bekend, waarin promovendi door dit knelpunt geconfronteerd werden met hoge terugvorderingen.
- ITEM en SOFIE verwijzen in hun reactie naar de begroting van SZW van 2025 waarin staat dat de wijziging per 2025 in gaat. Deze reactie geeft aanleiding om het voorstel voor promovendi aan te passen. Het advies is om aan dit voorstel terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 januari 2025 (zie toelichting).

Regeldruktoets

- De ATR verwacht dat de regeldrukbesparing voor ouders als gevolg van de voorgestelde wijziging voor promovendi groter is dan berekend. Naar aanleiding van het advies is de berekening van de regeldrukbesparing aangepast van een verwachte regeldrukbesparing van ~€5.500 naar ~€55.000.

Staatssecretaris akkoord 3-11-2025

Uitvoeringstoetsen

- Dienst Toeslagen en DUO concluderen dat dit wetsvoorstel uitvoerbaar is. De wijzigingen hebben geen of slechts een marginale impact op de uitvoering. De beperkte incidentele kosten vangt dienst Toeslagen zelf op; er zijn geen structurele kosten.

Datum
09-10-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Aanpassing voorstel voor KOT op feestdagen

- Voor het recht op KOT op feestdagen wordt in het wetsvoorstel verwezen naar de officiële feestdagen die zijn opgenomen in de Algemene termijnenwet. Eerste Paasdag en Eerste Pinksterdag zijn officiële feestdagen, maar staan niet in die wet genoemd.
- In de vorige versie van dit wetsvoorstel dat voor internetconsultatie heeft uitgestaan, stond daarom opgenomen dat het recht op KOT op Eerste Paasdag en Eerste Pinksterdag per AMvB geregeld zou worden.
- In deze nieuwe versie nemen we het recht op KOT voor deze twee feestdagen op in de wet zelf. Dan is het recht op KOT meer bestendig vastgelegd dan in een AMvB en we voorzien niet dat het artikel op dit punt vaak gewijzigd zal worden.

Toelichting

Terugwerkende kracht promovendi

- In de SZW-begroting van 2025 staat dat promovendi per 1 januari 2025 recht krijgen op KOT. Dat is een fout. Alleen de financiële dekking voor dit voorstel is geregeld in de begroting van 2025. De beoogde inwerkingtreding was 1 januari 2027. Dit is in antwoorden op Kamervragen bij de begroting rechtgezet. De verwachting was dat de fout geen consequenties zou hebben.
- Uit de reacties van ITEM & SOFIE op de internetconsultaties bleek echter dat de tekst in de begroting door een aantal universiteiten toch is opgepikt en dat hierover mogelijk ook communicatie met promovendi heeft plaatsgevonden.
- Dit signaal is besproken met verschillende belangenorganisaties, waaronder Universiteiten van Nederland (UNL) en Promovendi Netwerk Nederland (PNN). Daaruit bleek niet dat hierover breed verbreide misverstanden zijn ontstaan bij universiteiten en promovendi.
- Tegelijkertijd kan niet worden uitgesloten dat in een aantal gevallen de aankondiging in de begroting van SZW heeft geleid tot aanvragen KOT. Daarom kan ook niet worden uitgesloten dat deze fout bij een aantal ouders zou kunnen leiden tot hoge terugvorderingen. Dat zou erg onwenselijk zijn, helemaal gezien de kinderopvangtoeslagaffaire. Daarom adviseren we u om terugwerkende kracht aan het voorstel te verlenen tot en met 1 januari 2025. Hierdoor wordt uitgesloten dat de fout in de toelichting in de begroting leidt tot terugvorderingen.
- De maatregel is begunstigend en daarom zijn er juridisch gezien geen bezwaren tegen terugwerkende kracht. De verwachting is dat de maatregel slechts tot beperkte meerkosten leidt. Alleen ouders die daadwerkelijk in 2025 een aanvraag hebben gedaan en zonder de wetswijziging geen recht zouden hebben op KOT, krijgen door de terugwerkende kracht alsnog KOT toegekend. Dit zijn naar verwachting hooguit een tiental ouders. De kosten kunnen worden opgevangen binnen de bestaande dekking.
- Communicatie over deze aanpassing loopt via UNL, PNN, ITEM & SOFIE.
- In de wijziging voor promovendi zijn verder nog enkele technische aanpassingen toegevoegd. Dat betreft noodzakelijke verwijzingen naar het nieuwe artikelonderdeel.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Wetsvoorstel verbetering KOT - versie CSD	Ter akkoord
2	Aanbiedingsformulier CSD	Ter akkoord

Datum
09-10-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Staatssecretaris akkoord 27-11-2025

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris

Datum
21-11-2025

nota

MR-agendering Wetsvoorstel verbeteringen
kinderopvangtoeslag voor adviesaanvraag RvS

Onze referentie
2025-C

Opgesteld door

Aanleiding

Het wetsvoorstel verbetering KOT is maandag zonder opmerkingen akkoord bevonden in de CSD voor doorgeleiding naar de MR van 5 december. Bij akkoord van de MR kunt u het wetsvoorstel vervolgens via het Kabinet van de Koning voor advies aanbieden bij de Raad van State.

Uiterlijk bij
26 november 2025

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met agendering in de MR van 5 december en het aanbiedingsformulier te ondertekenen.

Bijlage(n)
0

Kernpunten

- Het wetsvoorstel regelt vier verbeteringen:
 1. Promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding krijgen in alle gevallen recht op KOT.
 2. Verduidelijking in de Wko dat alle verplichte onderdelen van de leerroutes binnen de Wet inburgering 2021 recht geven op KOT.
 3. Verduidelijking welke voorwaarden er gelden voor beschikbaarheid en opening van de opvang voor het recht op KOT.
 4. Aanpassing van formulering voor de vaste voet in de Wko zodat duidelijk naar voren komt dat alle ouders met het recht op KOT een vergoedingspercentage van hoger dan 33,3% kunnen ontvangen.
- Op aangeven van OCW zijn nog enkele tekstuele aanpassingen in de MvT gedaan die verder geen inhoudelijke gevolgen hebben.

Planning

Wat	Wanneer
Bespreking MR	5 december 2025
Indienen adviesaanvraag Raad van State	Begin december 2025
Advies Raad van State	Eind februari 2026
Indiening Tweede Kamer	Maart 2026
Beoogde inwerkingtreding	1 januari 2027

Staatssecretaris akkoord 5-12-2025

BRIEF ONDERTEKENEN

Aan Staatssecretaris

Datum
26-11-2025

nota

Nota voordracht adviesaanvraag RvS - wetsvoorstel
verbetering kinderopvangtoeslag

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Bijlage(n)
5

Aanleiding

Het wetsvoorstel verbetering KOT staat op de agenda van de MR van 5 december. Bij akkoord van de MR kunt u het wetsvoorstel vervolgens via het Kabinet van de Koning voor advies aanbieden bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u akkoord te gaan met de aanbieding van het wetsvoorstel aan de RvS.
- Wij verzoeken u de bijgevoegde voordrachtbrief en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen.

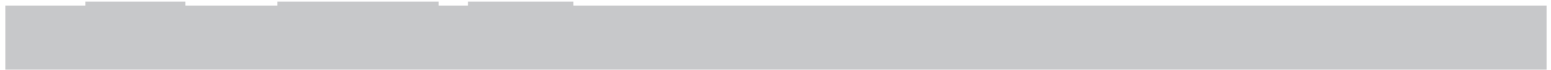
Toelichting

- Het wetsvoorstel regelt vier verbeteringen:
 1. Promovendi en technologisch ontwerpers in opleiding krijgen in alle gevallen recht op KOT.
 2. Verduidelijking in de Wko dat alle verplichte onderdelen van de leerroutes binnen de Wet inburgering 2021 recht geven op KOT.
 3. Verduidelijking welke voorwaarden er gelden voor beschikbaarheid en opening van de kinderopvang voor het recht op KOT.
 4. Aanpassing van formulering voor de vaste voet in de Wko zodat duidelijk naar voren komt dat alle ouders met het recht op KOT een vergoedingspercentage van hoger dan 33,3% kunnen ontvangen.
- De Afdeling advisering hanteert een standaardtermijn van drie maanden voor oplevering van het advies. We verwachten het advies dan ook begin maart 2026 te ontvangen.

Planning

Wat	Wanneer
Bespreking MR	5 december 2025
Indienen adviesaanvraag Raad van State	Begin december 2025
Advies Raad van State	Begin maart 2026
Opstellen nader rapport	Maart 2026
Indiening Tweede Kamer	April 2026
Beoogde inwerkingtreding	1 januari 2027

Staatssecretaris akkoord 5-12-2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Voordracht	Doorgeleiden naar Kabkon	
2	Wetsvoorstel	Doorgeleiden naar Kabkon	
3	Uitvoeringstoets Dienst Toeslagen	Doorgeleiden naar Kabkon	
4	Uitvoeringstoets DUO	Doorgeleiden naar Kabkon	
5	Advies ATR	Doorgeleiden naar Kabkon	

Datum
26-11-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]